

ಕರುಗಳ್ಲ ಗುದನಾಳಗೊರೆ

ಎನ್. ಅದಶ್ರ ಮತ್ತು ಸುಜಯ್ ಹುರಳ್

ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಗಂಗಾವತಿ - 583 227

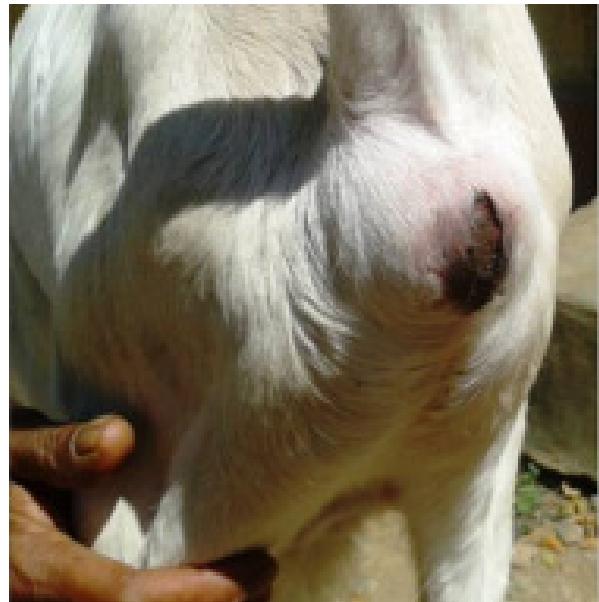
ತಾ: 08533-272518

ಮಿಂಚಂಚೆ: adreams.adds@gmail.com

ಜಳವಿಯೋಂದು ಸೇಳಿಸಿದ ಅಹಾರವು ಪಜನೋಂಡ ವಂತರ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಶಲಾರದಿಂದ ಹೊರ ಜಳೆಂಬಿಂತು. ಪಜನಾಂಗವ್ಯಾಹ ರಜನೆಯಣಿ ಏನಾದರೂ ತೆಂದರೆಗಳು ನಂಭವಿಸಿದಳಿ ಈ ಪ್ರತ್ಯಿಯೆ ನಿಂತು ಹೋರ ಅಪಾಯವಾನುವುದು. ಜನ್ಮತಿಗಳ ಕೆಲವು ಕುಲ, ಅಡು ಹಾನಿ ಕರುಗಳಿಗೆ ನುದ್ದಾರವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದರೂ ನತ್ಯ. ನಿನಗಳ ಈ ನೋಜನ ಕುಲತು ಪಶುವೈದ್ಯರೊಬ್ಬರ ಅನುಭವ ಇದಿ.

ರೂಪ ಟ್ರಿಡ ಶಿಶುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮಜಾತ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ಅಥವಾ ಜನನದೋಷ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಅಥವಾ ಭೂಲಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಅಪಘಾತಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಜನನ ದೋಷಗಳು ಸಾಕುಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಕರುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಗುವ ಇಂಥವ ಒಂದು ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯ ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಕೆ.ಎಮ್.ಎಫ್ ನಲ್ಲಿ ಪಶುವೈದ್ಯಕ್ಕೆಯ ಕೆಲಸವೇ ಹಾಗೆ. ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಧರಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹಲ್ಲಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಾ, ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು, ನಂತರ ಇಡೀ ದಿವಸ ತುರ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಮಯ ಕಳೆದಿದ್ದೇ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದಿನರೆ ಆ ದಿನ ಕೂಡ ವಿಪರೀತ ತಪಾಸಣೆಗಳು. ಬೆಳಗೆ 7.30 ಕ್ಕೆ ಶುರುವಾದ ನಮ್ಮರೂಟ್, ಸಂಜೆ 6 ಘಂಟೆ ಆಗಿದ್ದೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಬ್ಬಾ! ಕೇಸೋಗಳು ಮುಗಿದವು. ಇನ್ನೇನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೋನ್‌ರಿಂಗ್ ಆಯಿತು; “ಸಾರ್, ಜಂಗವುರ ಕಲ್ಲುಡಿಲಿಂದ ನಾನು ನಾಗೇಶ್‌ರಾವ್ ಮಾತಾಡಾದೋರಿ. ಮುಂಜೆಲೆ 6 ಘಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ

ಆಕಳ ಈದಿತ್ತೀ. ಬೆಳಿಗೆ ಕರು ಹಾಲ್‌ಗೀಲ್‌ಕುಡುದು ಭೇಷಣಿತಿರಿಗ್ಯಾಡಕೊಂಡಿತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇತ್ತಿಳಾಗ ಮಧ್ಯಾನದಿಂದ ಯಾಕೋ ಮಕ್ಕುಂಡುಬಿಟ್ಟೇತ್ತೀ. ಪೂರ ಸಪ್ಪಗ ಆಗ್ನಿಟ್ಟೇತ್ತೀ. ಏನಂತ ಗೊತ್ತಾಗಲ್ಲು. ಅದಕಾ ಸ್ವಲ್ಪಜಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೋಡಿದ್ದೆ ಭೂಲೋ ಆಗುತ್ತ ನೋಡ್ದೀ... ನಾವು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀವಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ರೋಗಗಳು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತವೆಯೇ? ಎಂದು ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲೇ ನನ್ನಪಕ್ಕ ನಾನೆ ಸಮಾದಾನ ಪಟ್ಟಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋನ್‌ಕಟ್ ಮಾಡಿ ಡೈವರಿಗೆ ಕಾರನ್ನ ತಿರುಗಿಸಲು ಹೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾರು ಜಂಗಮರಕಲ್ಲುಡಿಯತ್ತ ಹೊರಟಿತು.

ಡೈರಿ ಘಾರವ್‌ನ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ನಾಗೇಶ್‌ರಾವ್‌ಗೆ ಸಮಾದಾನ ಮಾಡಿ ಕರುವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದೆ, ಗುದನಾಳ ಗೊರೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಆ ಕರುವಿಗೆ ಗುದದ್ದಾರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ!

ಈ ತೊಂದರೆಯು ಹುಟ್ಟಿದ ಕರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಒಂದು ಜನ್ಮಜಾತ ಅಸ್ಟ್ರೇಸಿಯ. ಅಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅಟ್ರೆಸಿಯ ಎನ್ಸೆ (Atresia ani) ಎಂದು ಕರೆದರೆ, ಕನ್ಸ್ಯಾಡದಲ್ಲಿ ಗುದದ್ವಾರ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಗುದನಾಳಗೋರೆ, ಗುದನಾಳ ಹೃತ್ಯೋಣ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಮುಖ್ಯ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜನಕ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಕರುಗಳಲ್ಲಿ ಗುದದ್ವಾರ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಕಾರಣವಾಗಿ ಮಲವಿಸಜ್ಞಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕರುಗಳಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಕೊಳ್ಳಬಹುದ್ದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ರೋಗವು ಎರಡನೆಯಂದಾಗಿದ್ದು, ಲೀಂಗಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಸು, ಎಮ್ಮೆಕರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕುರಿ/ ಮೇಕೆ ಮರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ತೊಂದರೆ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲದೇ ಇನ್ನಿತರ ತೊಂದರೆಗಳೊಂದಿಗೂ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ; ಬಾಲವಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ದೊಡ್ಡ ಕರುಳಿನ ಹೃತ್ಯೋಣ, ತೆರದ ಮೂತ್ರನಾಳ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಈ ತೊಂದರೆಯಿರುವ ಕರುಗಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ಕಂಡರೂ, 6 ರಿಂದ 12 ಘಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ 2 ರಿಂದ 5 ತಾಸಿನೊಳಗೆ ಮೊದಲ ಮಲ (Meconium) ವಿಸರ್ಜಿಸಬೇಕಾದ ಕರುಗಳು ಗುದದ್ವಾರ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಮಲ ವಿಸರ್ಜಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪಶುವೆದ್ದರ ಸಲಹ ಪಡೆದು ಸೂಕ್ತ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿಸದಿದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕರುಗಳು ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತವೆ.

ರೋಗ ಕಾರಣಗಳು

- ಇದೊಂದು ಜನ್ಮಜಾತ ಅಸ್ಟ್ರೇಸಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಭೂಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಗುದನಾಳದ ಪದರು ಹರಿಯದೇ ಹಾಗೆ ಉಳಿದು ಗುದದ್ವಾರದ ರಚನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಅಸಹಜ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಉಂಟಾಗುವ ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ.
- ಅಸಮಾನ್ಯ ವರ್ಣತಂತುಗಳು, ಜೀವಾಣಂಗವ್ಯಾಹರದಲ್ಲಿ ಒಳನಾಳ ಮೂಡಿರುವುದು, ಇನ್ನಿತರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ತೊಂದರೆಗಳು ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು

- ತಳಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇರಬಹುದೆಂದು ಉಹಿಸಲಾದ ಈ ತೊಂದರೆಯು ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾದ್ಯತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು
- ಇನ್ನೊಂದು ಸಾದ್ಯತೆಯೆಂದರೆ ಗಭಾರವಸ್ಥೆಯ ಆರಂಭಿಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಭೂಣಾವರೊದ ಕೋಶ (Amniotic vesicle) ಹರಿಯುವುದೂ ಈ ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ

ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಹುಟ್ಟಿದ ಕರುವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಗುದದ್ವಾರ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.
- ಹುಟ್ಟಿದ 2 ರಿಂದ 6 ತಾಸಿನ ನಂತರ ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಪೀಡಿತ ಕರುಗಳು ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತವೆ, ಜರರದ ಉಬ್ಬರ ಬಂದು ಕರುಗಳ ಲವಲವಿಕೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಮಲ ಹೆಚ್ಚಿ ಹೆಚ್ಚಿ ತುಂಬಿದ ಹಾಗೆ ವಿಸರ್ಜಿಸಲು ಯಾತನಾಮಯ ತಿಣುಕುಗಳು ಆಗಿಂದಾಗೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ
- ತಿಣುಕಿದಾಗ ಗುದದ್ವಾರದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಚಮ್ರವು ಉದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ
- ಕೆಲವು ಘಂಟೆಗಳ ನಂತರ ಮಲವು ಹೊರಗೆ ಬಾರಲಾಗದೇ, ಕರುಳಿನಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ, ಉತ್ಪಂಢಾಗಿ ಕರುಳಿನ ಮೊರೆ ಹರಿದು ಸೊಂಕು ಉಂಟಾಗುವುದರಿಂದ ಕರುಗಳು ಅಕಾಲಿಕ ಮರಣಕ್ಕೆತುತ್ತಾಗುತ್ತವೆ

ಚಿಕಿತ್ಸೆ

- ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಮೂಲಕ ಕೃತಕವಾಗಿ ಗುದದ್ವಾರ ಮೂಡಿಸುವುದೊಂದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ
- ಯಾವುದೇ ಮೂಡನಂಬಿಕೆಗಳು ಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ

ನಿವಾರಣೋಪಾಯಗಳು

- ಕರುಗಳು ಹಂಟಿದ ತಕ್ಷಣಗುದದ್ವಾರ ಇದೆಯೋ/ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು
- ಹಂಟಿದ ಕರುಗಳಲ್ಲಿ ವೋದಲ ವುಲ ವುಲ ವಿಸರ್ಜಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು
- ಗುದನಾಳಗೊರೆ ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ತಜ್ಞರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕು

- ಈ ತೊಂದರೆಯು ಅನುವಂಶಿಕವಾದ್ದರಿಂದ, ಇಂತಹ ಕರುಗಳನ್ನು ಗುಂಪಿನಿಂದ ಹೊರತೆಗೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಅಥವಾ ಈ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಕರುಗಳ ವುಂದಿನ ಪೀಠಿಗಳನ್ನು ಹಂಟಿದ ನಂತರ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಗುದನಾಳಗೊರೆ ಇದ್ದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ

****

ಪಶುಪಾಲಕರಿಗೆ ಸಲಹೆಗಳು

ದನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರದ ಹರಳಿನ ಬಾಧೆ

ಹೋರಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಸಿ ಮಾಡಿದ (ಬೀಜ ಒಡೆದು) ದನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂತ್ರದ ಧಾರೆ ಸಣ್ಣದಾಗುತ್ತ (ತಿಳುವಾಗುತ್ತ), ಹನಿಹನಿಯಾಗಿ ವಿಸರ್ಜಿಸಿಗೊಂಡು ನಂತರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋದರೆ ಅಂತಹ ಪಶುವು ಮೂತ್ರದ ಹರಳಿನ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದೆ ಎಂದರ್ಥ. ಹೊಟೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಲು ಜಾಡಿಸುವುದು, ಚಡೆಪಡಿಸುವುದು, ಒದ್ದಾಡುವುದು, ತಿಳುಕುವುದು, ಅಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಅತಿತ್ತ ಹೊಯ್ದಾಡುವುದು ಇವೇ ಮೋದಲಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ತಕ್ಷಣವೇ ತಜ್ಞ ಪಶುವೈದ್ಯರಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ದೊರೆತಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರ ಚೀಲ ಒಡೆದು ಪಶುವು ಸಾವಿಗೇಡಾಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಲವಣಾಂಶಗಳು (ಆಸ್ಕ್ರೋಟಿನ್ ಇತ್ಯಾದಿ) ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಈ ತೊಂದರೆ ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮೂತ್ರದ ಹರಳಿನ ಬಾಧೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಸಾಧ್ಯವಾದರೂ ನಂತರದ ಆರ್ಥಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಂತಾಗಿ ಪಶುಗಳು ಬದುಕುಳಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ತೀರ್ಕಾ ಕಡಿಮೆ. ಶುಧಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವಷ್ಟ ನೀರನ್ನೇ ಪಶುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

ಸೂಜಿ, ಮೋಳೆ, ತಂತಿ ಪಾಸ್ಕಿಕ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದಾಗವ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳು

ಅಕ್ಸಾತ್ ಆಗಿಯೋ ಅಥವಾ ನಿಲರ್ಕ್ಯಾದಿನಿಂದಲೋ ಪಶುಗಳು ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಸೂಜಿ, ಮೋಳೆ, ತಂತಿ ತುಂಡು ಇತ್ಯಾದಿ ಚೂಪಾದ ಪರಕೀಯ ವಸ್ತುಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ತಿಂದ ಪಶುಗಳ ಜಾಲಜರವನ್ನು ಚುಚ್ಚಿ ಒಡಲಪೋರೆಯನ್ನು ಫಾಸಿಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಹೃದಯದ ಪ್ರೋರ್ ಅಥವಾ ಹೃದಯವನ್ನೇ ನೀರವಾಗಿ ಹೊಕ್ಕು ಪ್ರಾಣಾಂಶಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಟಿಂರೋಸಿ (ಟಾಮ್ಯೂಟಿಕ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲೋ ಪೆರಿಟೋನ್ಯೂಟಿಸ್ /ಪೆರಿಕಾರ್ಡಿಟಿಸ್) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಈ ಶಿಥಿತಿಯನ್ನೂ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದಲೂ ಗುಣಪಡಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯ ಹಾಗೂ ತುಂಬಾ ವೆಚ್ಚದಾಯಕ.

ಅನ್ನದ ಅಂಶ (ಹೆಚ್ಚಿದದ್ದು, ಹಳಿಸಿದ್ದುದು, ಕೊಳೆತ ತರಕಾರಿ ಇತ್ಯಾದಿ) ಇರುವ ಪಾಲಿಧಿನ್ ಬ್ಯಾಗ್ ಅಥವಾ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಪಶುಗಳು ಸೇವಿಸಬಹುದು. ಜರರದಲ್ಲಿ ಪಚನವಾಗದೇ ಉಂಡಿಗಳಾಗಿ ಜರರದ ಶ್ರೀಯಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸುವ ಪಾಸ್ಕಿಕ್ ದೇಹದಿಂದ ಹೊರಗೂ ಕೂಡ ವಿಸರ್ಜಿಸಿಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪಚನ ಕ್ರಿಯೆ ಮಂದಗೊಂಡು ಹೊಟೆಯಿರುಬ್ಬರ, ಬೇಧಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಎಡಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಮರಣಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಸ್ತ್ರ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಪರಿಹಾರವಿದ್ದರೂ ತುಂಬಾ ವೆಚ್ಚದಾಯಕ. ಆದುದರಿಂದ ಪಶುಗಳು ಪಾಲಿಧಿನ್/ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತಿನ್ನದಿಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸುವುದೋಂದೇ ಸೂಕ್ತ ಉಪಾಯ.

ಸೆಟಿಗಾಲಿಗೆ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೇ ಮದ್ದು

ಕೆಲವು ದನಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾಲು ಮಡಿಚಲಾಗದೇ ನಡೆಯುಲು ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತವೆ. ಸೆಟಿಗಾಲು (ಸಿಡಿಗಾಲು) ಎನ್ನುವ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಜೀವಧೋಪಚಾರಕ್ಕಿಂತ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ. ಸೆಟಿಗಾಲಿನಿಂದ ಬಳಲುವ ಪಶುಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆ ಕುಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತೆಜ್ಞ ಪಶುವೈದ್ಯರಿಂದ ಸಲಹೆ ಹಾಗೂ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅಗತ್ಯ.

ಆಧಾರ : ಸುಧಾರಿತ ಪಶುಪಾಲನಾ ಪದ್ಧತಿ, ೨೦೧೯